

Almanlar Kafkasyanın garb kısmında Sovyet mevzilerini yardılar

Şiddetli yağmurlar altında evden eve yapılan muharebelerden sonra iki mühim mahal işgal edildi

Sovyetler, Mozdokta Alman hücumlarının püskürtüldüğünü ve Timoçenkonun Stalingradta teşebbüsü eline aldığını bildiriyorlar

Berlin, 22 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Kafkasyanın garb kısmında Alman dağ kıt'aları şiddetli yağmurlara rağmen düşman mevzilerini yarmağa muvaffak olarak yapılan ev muharebeleri neticesinde 2 mühim mahalli işgal etmişlerdir. Cereyan eden son muharebeler esnasında bir Sovyet silâhendaz alayı yok edilmiştir. 1200 den fazla esir, 7 top, 127 makineli tüfek ve birçok harb malzemesi alınmıştır.

Terekin cenubunda mevzî çarpışmalar olmuştur.

Stalingrad muharebesinde Alman kıt'aları şiddetli mevzî taarruzlar neticesinde düşman tarafından inadla müdafaa edilen toprak tabiiyetleri ve barikadları mevzileri zaptetmişlerdir. Bütün Alman taarruzları tayyareler tarafından şehrin şimal kısmındaki düşman üslerine tevcih edilmiştir. Şehrin şimalinde düşmanın durmadan yaptığı şaşırtma taarruzları Alman ve Rumen kuvvetleri tarafından bozguna uğratılmıştır.

(Devamı 5 inci sayfa)

Hitler Mussolini ve Laval ile görüşecekmiş!

Buna sebep olarak İtalya ve Fransadaki kaynaşmalar gösteriliyor

Bern 22 (A.A.) — İtalyada cld. di olmağa başlayan kaynaşma ve Fransada görülen mukavemet yüzünden Hitlerin Mussolini ve Laval ile görüşeceği temin edilmektedir.

Bir İsviçre gazetesine göre Lozan 22 A.A.) — Tribüne de Lausanne gazetesi yazarı: (Devamı 5 inci sayfa)

Cripps İngiliz kabinesinden çekiliyor mu?

Ankara, 22 (Radyo gazetesi) — Macar radyosunun bugün verdiği bir habere göre Staför Cripps İngiliz harb kabinesinden çekilecektir. Bunun başlıca iki sebebi vardır:

1 — Hindistan kargasahkları.
2 — Çörçille aralarındaki son derecede açılmış bulunması.

Diğer taraftan İtalyan radyosu da Hind umumî valisinin azledildiğini, yerine Staför Crippsin getirileceğini bildirmiştir.

İtalya Kralı ağır hasta mı?

Nevyork, 22 (A.A.) — Berne den Nevyork Timese gönderilen bir telgrafa göre, İtalya kralı Victor Emanuelin Sanrossore sarayında ağır hasta olduğu bildirilmektedir. Kralın müdavi doktoru Çarşamba günü öğle vakti yanındaki dört mütebassisla Romadan ayrılmıştır. Veliahd prensin bir bomba uçağı ile Sanrossoreye gittiği bildirilmiştir.

Kafkasyada Elbrez tepesinde Alman asker.

Müttefikler Dakara mı yoksa Libyada mihvere mi taarruz için hazırlanıyorlar?

Darlan Dakar radyosunda Petenin mesajını okuyarak halkı ikaz etti

Vichy, 22 (A.A.) — Vichy yolu ile şimali Afrikaya gittiğini radyosu, Vichy kuvvetleri başkumandanı amiral Darlanın hava bildirmekteydi. (Devamı 5 inci sayfa)

Askerî vaziyet Bugünkü hareketlere ve yarın için hazırlananlara bir bakış

Yazan: Emekli General K. D.

Bundan evvelki yazımızın intidahi diğer mintakalarda da yer yer hareketler eksik olmamış, Almanlarla müttefikleri Karadeniz sahilindeki Tuapse'ye biraz daha yaklaşmış ve Stalingradın içinde temizleme hareketlerinden başka daha bazı mahal meyen bir şiddetle devam etmiş, (Devamı 5 inci sayfa)

Dünya boks şampiyonları asker: Soldan sağa doğru eski dünya şampiyonlarından Dempsey, Tunney, bugünkü şampiyon Joe Louis ve Braddock. (Bunlardan Tunney Amerika bahriyesinde mülâzimidir. Joe Louis ise Suriyedeki Amerikan takviye kıt'aları...

Köyden yükselen ses “Bizi şehirliye fena adam diye tanıtmayınız, biz malımızı pahalı satmakla ihtikâr yapmıyoruz,”

[Çiftçi mahsullerinin yok pahasına satıldığı senelerde müstehliklere hiç kimse çıkıp ta: «Yurddaşlar, bütçenizin yiyecek faslından artan paraları eğlence ve fantazi kısmına aktarmayınız. Bu ucuzluğun arkasından pahalılık devresi gelebilir. İhtiyat akçesi ayırınız» dememişti. Nitekim şimdi gene Millî Şeften başka kimse çiftçilere: «Fiatlar bir gün gene düşecektir. Gafil bulunmayın, tutumlu olun» demiyor. Efkârı umumiyeyi ikaz ve irşad vazifesini yüklenen kalemler acaba bugünkü vaziyetten hiçbir mes'uliyet hissi duymuyorlar mı?]

(Mustafakemalpaşalı bir çiftçinin pahalılığın köylü görüşüne sebep'lerini izah eden bu çok şayanı dikkat mektubunu 2 inci sayfada (Hergün) sütununda bulacaksınız)

Bazı gıda maddelerinin fiatları düşüyor

Ticaret Vekâleti Mintaka Ticaret Müdürlüğüne bir tamim göndererek piyasanın kontrolü, işinde İstanbul Belediyesine yardım edilmesini emretmiştir.

Dün piyasada bazı maddeler üzerinde bir fiat sukutu görülmüştür. Zeytinyağı, Trabzon yağı kilo başına on kuruş kadar düşmüştür. Borsada ancak 300 kilo zeytinyağı muamele görmüştür. 180 kuruşa alıcı bulmak müşkül olmuştur. Trabzondan da külliyetli miktarda fasulya gelmiştir.

Nohud ve mercimek fiatları da düşmüştür. Mercimek ilk defa olarak satılmamış ve depoları götürülmüştür.

Baltalimanında açılacak 100 yataklı hastane

Burada kemik ve mafsalsal veremleri tedavi olunacak

Ankara, 22 (Hususi) — Sıhhat Vekâletince, İstanbulda Baltalimanında Ferid paşa yalısında kemik ve mafsalsal veremlerinin tedavisine mahsus bir hastane açılmak üzere hazırlıklara başlanmıştır. Balıkcılık enstitüsü olarak kullanılmakta olan bu bina, Münakalât Vekâleti tarafından Sıhhat Vekâletine devrolunmuştur. Müessese şimdilik 100 yataklı olacaktır.

Ekmeğe patates ve fındık küspesi karıştırılabilir

Ankara, 22 (Hususi) — Bir çok belediyelerin ekmeçlik ununa % 30 nisbetinde patates karıştırdıkları öğrenilmiştir. Nümuneler üzerinde yapılan tahlillerde ekmeçlik ununa % 20 nisbetinde patates karıştırıldığı takdirde ekmeğin pişkinliğinin matlub şekli muhafaza ettiği görülmüştür.

Harb vaziyeti dolayısıyla ihraç imkânları daralan fındık mahsulünün memleket dahilinde muhtelif ve faydalı surette sarfı imkânları araştırılmaktadır. Yapılan tahlillerde göre, fındıktan makine yağı istihsalinin mümkün olduğu ve küspesinin de unla karıştırılarak ekmeçlik imalinde kullanılabilirliği anlaşılmıştır. Bir kilo fındıktan 600 gram yağ, 400...

Memurlara ekmek beyannamesi tevzii işi bugün bitiyor, karneler derhal dağıtılacak

Ekmeç sıkıntısı dün de devam etti

İstanbul kaçak olarak fazla ekmeç karnesi gelmesi neticesinde şehir ihtiyacına ayrılan 500,000 kilo şeker yetişmedi, daha verilecek

Ay başından itibaren ucuz ekmeç alacak olan memurlara beyanname tevziye dün de devam olunmuştur. Beyanname tevzii bu akşam bitirilecektir.

Dün öğleden sonra belediyede reis muavinleri, teftiş heyeti, iktisad müdürleri ve diğer alakadarların iştirakile bir toplantı yapılmış, ekmeç karnelerinin tevzii şekli görülmüştür. Halk ve memur ekmeç karneleri ay başından evvel dağıtılmış olacaktır. Halkın ekmeç için ununu da ofis temin edecektir. Ankarada bulunmakta olan Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın bugün şehrimize dönüşü beklenmektedir.

Şehrimizdeki fırınların ekserisinde dün de ekmeç darlığı devam etmiştir; Toprak Mahsulleri Ofisi şehrin günlük un sarfiyatı olan 3195 çuvalı fırınlara muntazaman

Cumhuriyet bayramı hazırlıkları başladı

Ankaradaki geçid resmine iştirak edecek izciler dün şehrimizden avrıldılar

Ankarada hareket eden İstanbul lisesi izcileri mekteplerinden ayrılmadan önce

Cumhuriyet bayramı hazırlıklarına başlanmıştır. Vilâyette teşekkül eden komisyon bayram programının esaslarını tesbit etmiştir. Bayram 23 Birinciteşrin günü öğle üzeri Başvekillimiz Şükrü Saraçoğ...

Hergün

Köyden yükselen ses:
"Biz malımızı pahalı
Satomla ihtikâr
Yapmıyoruz,"

Ekrem Uşaklıgil

Mustafakemalpaşada oturan bir çiftçi okurumdan uzun bir mektub aldım.

Bu mektub yazanın tahmini hilâfına beni hiç sıklamadı, bilâkis bir düşünme vesilesi oldu.

Son günlerde yurdun en büyük derdini teşhis edebilmeye çalıştım, mektubda işaret edildiği gibi «bocalayıp» durdum, derdini gözüme çarpan ve üzerinde durulması mümkün olan sebepleri arasında bana doğru görünenleri söyledim. Bu arada köylüye de hisse ayırdım. Fakat köylüye baştanbaşa itham ettiğimi hatırlamıyorum, hele serbest ticaretin aleyhinde bulunmuş olduğumu hiç bilmiyorum. Bunun tamamen aksine olarak mahsule el koyma politikasından ürktüğümü bu politikaya girişildiği zaman ihlas etmiş olduğum gibi, mahsule el koyma politikası değiştirildiği vakit çok isabetli bir harekette bulunduğumu sandığımı da yazmıştım. Aynı zamanda da yeni kararın derhal müsbet netice vermesinin mümkün olmadığını, müsbet neticeye kadar manzama tedbirlerle tamamlanacağı takdirde ancak gelecek yıl intizar edilebileceğini söylemiştim.

Aldığım mektubumun bana bir düşünme mevzuu verdiğini söyledim. Benim düşünmeğim yetiştir. Mektubu herkesin gözü önüne koymayı bir vazife bilerek sütunlarıma geçireceğim. Ancak ince yazılarımı bitti. Muhterem Amerikalı dostlarımızdan yenilerini almak bir türlü kabil olamadığı için kalın yazılarla bu uzun mektubun çok yer tutmasından korkuyorum.

E. U.

Mustafakemalpaşalı çiftçinin mektubu

Aziz muharrir

Hergün sütununda güzel yazılarınızı takip ediyoruz. Birkaç gündür memleketin en mühim derdine temas ediyorsunuz. Bu derdi teşhis etmek için bocalayıp durdunuz. Bu derdi ben de teşhis kudretinde değilim. Yalnız biz çiftçileri kabahatli gösteren hattâ itham eden ve bu sebeble rencide eden bahislere dair bazı şeyler yazıp suitefehhümünüzü mümkün mertebe izaleye çalışacağım.

Evvelâ memleketimizin hububat istihsalinin mutlak olarak her sene ihtiyacı karşıladığını kabul etmeniz doğru değildir. Bu on beş sene içinde hattâ daha evvel yurdumuza Amerikadan un, Romanyadan ta Anadolunun içerilerine kadar mısır gelmiş olması sabittir. 928 senesinde gene mahsul azlığından dolayı mukaddem senelerde sekiz kuruş olan buğday buralarda 17 kuruşa kadar çıkmıştır. Ticaret odaları kaydı bunu teyid eder. 929, 930 ve müteakib senelerde mahsul bol olmuş, hattâ 929 senesinde buğdayın birden yedi kuruşa düşmesinden zahire tüccarları ve değirmenciler arasında birçok iflâs edenler bulunmuştur. Bu da resmi kayıtlarla sabittir. Fiyatlar o kadar düşmüştür ki çiftçinin vergilerini tediye kabiliyeti zâfa uğradığından hükümetimiz bildiğiniz tedbirleri almış, buğday fiyatını beş kuruşa tutabilecek için teşkilât kurmuştur. Beş on sene süren bu bolluğun kılığı başlayınca hububat fiyatları da sene yükselmeye başladı. Az mahsul olunca çiftçi azlığı fırsat bilerek malını pahalı mı satıyor? Evet pahalı satıyor ve öyle satmak zaruretindedir.

TAKVİM 1 nci teşrin

Rumi sene 1358	23	Arabi sene 1357
1 nci teşrin 10	Cuma Resmî sene 1942	Hızır 171

GÜNEŞ	Şevval	İMSAK
S. D.	S. D.	S. D.
7 20	5 41	
1 00	11 22	

Oğle	İkinci	Akşam	Yaşam
S. D.	S. D.	S. D.	S. D.

RESİMLİ MAKALE:

Yaşamak kolay değildir...

«Hayır» ve «Şer» hiç bir zaman yalnız gelmez. İkisi de aynı cazibe kanununun tesiri altındadırlar. Kendilerine benzeyenleri çekip getirirler. Fakat aldanmıyalım: Her «Hayır»ın arkasında küçük ve gizli bir şer tohumu bulunduğu gibi her «Şer»in altında da küçük bir hayır tohumu gizlidir.

Yekdiğerini takip eder talih eserlerin karşısında sersemliyerek cinnete kapılan adam, yahud da talihsizliğin cilveleri altında düşerek ölümü bekleyen kimse hayatın iyi, yahud kötü darbeleri için hazırığı olmayan karakteri zayıf adamdır. İnsan iyiye olduğu gibi kötüye de hazır olmalıdır, yaşamak kolay değildir.

Şehir Haberleri

İthalât eşyasının
kara borsaya geçmesi
önlenecek

İthalât maddelerinin birlikler tarafından serbest bırakılmasından sonra şehrimize muhtelif Avrupa memleketlerinden günde 150 - 200 nevi ithalât eşyası gelmektedir. Yeni gelen bu eşyalar kara borsa tarafından derhal ortadan kaldırılmakta ve el altından fahiş fiatla satılmaktadır. Halbuki satışlar serbest bırakıldığı zaman İthalât birlikleri tarafından verilen bir kararla İthalâtçılar her ayın sonunda o müddet zarfında yaptıkları satışların mahiyetini kimlere ve nerelere mal satıldıklarını bir liste vermeğe mecbur tutulmuşlardır. Malların satışı hakikatte serbest olduğu halde kontrolle kuvvetlendirmek için verilen bu kararlar İthalâtçıların, İthalâtçıları mevaddi ancak müteber tüccarlara satmaları lâzım geldiği halde bazı İthalâtçıları birliklerin köydükleri bu mevzuata riayet ediyor görünen malları tanıtmış 2 nece illere devretmekte, fakat ikinci eller tarafından aynı mallar meçhul üçüncü ellere fahiş fiatlarla devredilmektedir. Bu vaziyet karşısında İthalât birlikleri evvelce verilmiş olan karara dayanarak İthalât mallarını satışlarını sıkı bir kontrolle tâbi tutmak için yeni kararlar vermiştir. Bu karara göre birlikler umumî kâtibliğine bağlı olarak teşekkül eden bir komite dünden itibaren faaliyet başlamıştır. Mezkûr komite liste verecek İthalâtçıların lüzum gördüğü zaman muamle vaziyetli de müraakabe edilecektir.

İki yüz dönüm tarlanın buğday verimi «100.000» kilo olduğu zaman istihsal için ne kadar masraf etmiş ise, kuraktan, fazla yağlıktan «30.000» kilo buğday istihsal ettiği zaman da aynı masrafı yapmıştır. İstihsal masrafı yüksek olunca satış fiyatı da yüksek olmak lâzım değil midir? Su beş on sene içinde siz de biliriz ki 120 kuruşa et. 100 kuruşa beyaz peynir satıldı. Bunun başlıca sebebi 928 senesinde yetmiş senedir görülmeyen bir kıtlık olmuştu. Yani istihsalin azlığı fiyatları yükseltmişti, fakat o zaman ihtikâr modası olmadığı için hiçbir gazete ne çiftçinin ihtikârından ve ne de pahalılıktan bahsetmemişti. Halbuki şimdi peynir seksen kuruşa, et 90 kuruşa çıkar çıkmaz ihtikâr var diye kıyamet koptu. Geçen sene kışın çok erken gelip sürekli olduğunu, birçok hayvanların öldüğünü, sağ kalanların da zayıf düştüğü için et ve süt verimlerinin çok az olduğunu hiç kimse düşünmedi. İlk akla gelen ihtikârdi. Hububat noksanlığında da tesir yapan geçen seneki kıtlık olmuştu. Çiftçinin bir [zemheri] tavu vardır. Bir kısım tarlalarını bu mevsimde eker. Halbuki geçen sene kar erirken çüştü. Bu yerler boş kaldı. Trakya'da kışın şiddetinden kış mahsulleri dondu, bozulup yerine yazlık ekildi. Bu vaziyet Anadolunun yüksek

Bulgaristana kömür getirmeye
giden motörler gizlice
İthalât eşyası getiriyorlarmış!

Bundan sonra yalnız kömür getirecek olan
motörlere sefer müsaadesi verilecek

Bulgaristandan İthalât eşyası getirecek olan bazı motörler son günlerde gerek lisans alabilmek ve gerekse navlun ucuzluğundan istifade edebilmek için yeni bir şekil bulmuşlardır. Mevzuabahs motörler mahrukat ofisine müraacaat ederek kömür getirmek için mukavele yapmakta ve gene aynı motörler mahrukat ofisine yapılan bu mukavele ile deniz nakliyat komisyonundan kolayca müsaade istihsal etmektedirler. İthalât eşyaları getirmek için malûm flatların ucuzluğundan da istifade eden motörler Bulgaris-

tandan külliyyetli miktarda aldıkları İthalât eşyalarını motörün altına istif etmekte ve üstüne de mangal kömürü doldurmaktadırlar. Motörler bu vaziyette İmanımıza geldikleri zaman bu yüzden gümrük muayeneleri bakımından da zorluklar meydana gelmektedir. Motörlerin bu şekilde hareketleri karşısında alâkadar makamlar bu vaziyeti önlemek üzere faaliyete geçmişlerdir. Bundan böyle yalnız ve tamamile kömür getirebilecek olan motörlere lisans verilecektir.

Tıp imtihanına 735 lise
mezunu iştirak etti

Üniversite Tıp Fakültesinin, giriş imtihanları için müraacaat eden 1500 lise mezunundan bir kısmı evraklarını geri aldıklarından imtihanlara ancak 735 kişi iştirak etmiştir. Bunlardan başka isimleri Maarif Vekilliliğinin İstihar albümüne geçen lise mezunu da imtihanlı olarak Tıp Fakültesine alınmışlardır. İmtihana girenlerin kâğıtları komisyonlar tarafından okunmuştur. Muvaffak olanların isimleri bugün Üniversitede ilân edilecektir.

Memurlar kooperatifi için
İzmirden çeltik geliyor

Memurlar kooperatifine verilecek olan 80 ton çeltik İzmirden Platin vapuru ile yola çıkarılmıştır. İskenderunda bulunan ve vilâyet emrine tahsis edilen çeltiklerin nakli için günde 5 vagon ayrılmıştır. Mısır'dan da 8 bin ton çeltik getirilmesi için bir anlaşma yapılmıştır.

Üniversite ikinciteşrinde
merasimle açılıyor

Üniversitenin bütün fakültelerinde sözlü imtihanlara devam edilmektedir. Bütün fakültelerde imtihanlar ayın 28 inde sona erecektir. Üniversitenin bütün fakültelerinde önümüzdeki ayın 2 nci Pazartesi günü merasimle derslere başlanacaktır. Fakültelerin eskil ve yeni bütün talebeleri o günü saat 9 da konferans salonunda toplanacaklardır.

Rektör profesör Cemil Bilsel bir nutukla yeni ders yılını açtıktan sonra Fen Fakültesi profesörlerinden Kerim Arım tarafından verilecek ilk dersle yeni yıl tedrisatına başlanacaktır.

Amerikadan 300 bin kilo
deri getirilecek

Ticaret Ofisi cenub Amerikalı memleketlerinden 300 bin kilo ham deri getirmek için teşebbüslere girişmişlerdir.

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Gemlik muhabirimiz yazıyor:

«Her yıl bu mevsim geldi mi, Gemlikli 5-10 zeytinci, zeytinyağı müstahsil ve fabrikatör bana gelir, derd yarınlardı: «Yahu, zeytin zamanı geliyor, zeytinlerimizi koyacak kab bulamıyoruz, bütün zeytinlerimiz çürüyecek, kuzum bir şeyler yazın da, Ticaret Vekâletinin nazarı dikkatini cebetsin, zeytin satışına da biraz vesile olur!» derlerdi. Bugün aynı mevsimdeyiz.

Zeytinyağının kilosu 200, zeytinin ise 90-100 kuruştur. Zeytin mevsimi de geliyor. Ağaçlarda mahsul geçen yıldan daha mebzuldür. Halbuki ne zeytincide, ne zeytinyağı müstahsilinde ve ne de fabrikatörde hiçbir hareket yok. Sebebi ise gayet basit: Meselâ Gemliğin maruf bir fabrikatöründe 650,000 kilo zeytin stoku bulunduğuna mevsumun söyleniyor. Esas şu: Yeni mahsulü toplatılarak eski mahsulü beş altı misli fiatla satmak...»

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Sabahtan Sabaha:

«2237,50 Barbaros
Türbesi etrafına
Dikilmek üzere 22
Kalem fidan mübayaası»

Burhan Cahid

İstanbul belediyesi dardadır.

Geliri azalmış, masrafı artmıştır. Bu da tabiidir. Çünkü umumî yükselişten sabit irad sahipleri müteessir olur. Belediyenin vergi ve resimleri de ancak yeni karar ve yeni kanunlarla artacağı için mevcut gelirle kavrumak zorundadır. Bundan bahsedecek değiliz. Fakat hülâsasını bu yazıma serlevha yaptığım şu belediye ilânı herhalde karileri min de gözlerinden kaçmamıştır.

Beşiktaşta Barbaros'un güzel bir türbesi vardır. Vaktile bir takım hürmet bilmez insanlar bu adını cihan tarihinde geçirmiş Türk amiralinin türbesini mezbeye çevirmişler. Etrafına bir takım barakalar yapmışlardır. İstanbul belediyesi vatansaver ve kaymet bilir arkadaşların da gayreti ile bu mezbeyi temizletti. Türbeyi meydana çıkardı. Küçük bahçesini düzeltti ve yesertti. Şimdi bu mini mini bahçeyi ağaçlandırmak istiyor. Fikir çok yerindedir.

Fakat bu yirmi metre kareyi geçmiyen mini mini bahçeye dikilecek ağaç İstanbul Belediyesi kendi fidanlıklarından bulamadı mı ki dışarıdan münakasa ile ağaç satın almağa kalkıyor. Buraya dikilecek ağaç Türkiye'de yetişmiyen Baobab ağacı mıdır ki dışarıdan tedarik ediliyor.

Belediyenin biri Yıldızda biri Beykozda iki fidanlığı vardır ki kendi tarhları için lâzım olan her cins çamı, çınarı, kestaneyi bol bul yetiştirir. Hatta biz bile lüzum oldukça en güzel sedrüsleri Beykoz fidanlığında buluruz. Süs ağaçlarından palmiyelerin en güzel çeşitleri Yıldız fidanlığında vardır.

Barbaros türbesinin bahçesine dikilecek ağaçlar bunlardan gayri bir cins midir ki dışarıdan satın alınıyor.

İtalyadan gelen bir nevi mavi çam ve yine oralardan gelen ve çıplak ağaç adı verilen (Latince adı aklma gelmedi) bir nevi süs ağaçları da vardır. Fakat bunları Barbaros türbesine dikmek esasen doğru değildir. Çünkü mavi çam çok geç büyür ve ulu bir ağaç olamaz. Ötekine gelince kışın yaprak döker. Barbaros türbesinin küçük bahçesine en lâyük olan palmiye olabilir. Çünkü ömrü Akdeniz kıyılarında geçen Barbarosun ruhu da bu yeşillikten zevk alır. Türbenin bulunduğu bir şimal rüzgârlarına kapalı olduğu için palmiyeyi muhafaza etmek de kolay olur. O küçük bahçeye lâyük olan palmiyedir. Bu hususta bahçe mimarı Mevlüt Baysalın bahçe mütehassısı Lütfi Arifin Belediye Bahçeler Müdürü Resad Bevin de fikirleri alınırsa her halde isabet olur. Başka her cinsten ağaç türbeyi kapatır. Fakat palmiye ne kadar yükselse yine tütün bevi maske edemez. Böylelikle belediye de şu lüzumsuz ve zamansız masraftan kurtulmuş hem de zevke uygun iş yapmış olur.

Brod müessesesi
sahibi 3 sene hapse
mahkûm edildi

Kumaş ihtikârı suçundan bir müddet evvel tevkif olunan Brod müessesesi sahibi Simon Brodla tezgâhtar Davidın 1 inci millî kuruma mahkemesinde bakılan davaları neticelenmiştir. Her iki suçlu da 3 sene ağır hapse, 1000 er İlla para cezasına mahkûm edilmiş ve satış arzetmedikleri 2552 liralık kumaşın müsadereesine karar verilmiştir.

Üsküdar tramvayları toplantısı

Kadıköy - Üsküdar ve havalisi ha'k tramvayları idaresi hissedarları dün öğleden evvel bir toplantı yapmışlardır. Toplantıda belediye namına reis muavini Rifat Yenil, belediye hesap, yazı ve zat işleri müdürleri de hazır bulunmuşlardır. İdare heyeti reis Feridun Manıyas tasfiye heyetinin 6 aylık raporunu okumuş ve hesablar teklif edilmiştir. Toplantıda tasfiye heyetinin faaliyetine devamı kararlaştırılmıştır.

Üsküdar tramvaylarının İstanbul tramvaylarına devri hakkında hazırlanan kanun projesi Meclisin önümüzdeki devre içtimanda görüşülecektir.

Askerlik işleri

Bir subay soruluyor
Eminönü Yerli As. Şubesinde:
P. Tgm. Abdullah Osman oğlu 328
Pentek doğumlu (52358) kayıtlı subayın hangi şubede kayıtlı olduğunu

Burhan Cahid

TEŞEKKÜR

Muhayyel yeni bir sistem vurgunculuğu suçu isnadile tevkif ve muhakkam edildiğim esnada pek acele edilmiş ve yersiz şiddetli neşriyate rağmen masumiyetime inanılmı muhafaza eden ve adil neticenin geçikmeyeceği beyanile o kara günlerimde bizzat ve yazı ile beni teselliye koşan sayısız aziz dostlarıma, bu defa hakkımda adaletin beraetle tezahür etmesi dolayısıyla minnet duygularımı birer birer arz etmekte imkân bulamadığımdan kendilerinin bu kıymetli ve samimi hareketlerini ön-

Hergün: Köyden yükselen ses

(Baş tarafı 2 nci sayfada)

İçin donmayan kış mahsulleri az verimli olduğu gibi yaz mahsulleri de kuraktan çok müteessir oldular. Sonradan çok yağmur oldu, fakat mevsim geçmişti. İthalat maddelerinin çok pahalıya çıkması bilâistisna her ferdin ihtiyacını arttırdığı için amele yevmiyeleri yükseldi. Bu yükseliş te seferber vaziyette olma- mızda âmîl oldu. İki sene evvel kuruşa çalışan amele 250, kuruşa çalıştı. Bu yüksek ücretin maliyet fiyatı üzerinde mühim fark yapacağı tabii idi. Nihayet çiftçinin istihlak ettiklerini nazara almak lâzım değil midir? Melbusat sekiz misli oldu. Pulluk, sapan, orak, tırpan, arabasının demir aksamı hayvanın nal ücreti vesaire [demirin kilosunu sekiz on misli yükseldiği için] bunlar da yükseldi. Evvelce evin bütün kaplarını kalaylatmak için verdiği para ile küçük su maşrabasını bile kalaylatamaz oldu. 100 kuruşluk kahvesini 570, 26 kuruşluk şekeri 130 kuruşu geçti. Yediği ekmekten maada satın almağa mecbur olduğu şeyleri sekiz on misline alırken sizin arzu ettiğiniz veçhle devlet hububatı eski fiatla hattâ bir misli fiatla alsa acaba mübrem ihtiyaç maddelerini alım kudreti kalır mıydı, vergisini ödeyebilir miydi? Camiamızın yüzde seksen yedisini teşkil eden bu zümre böyle müşkül bir vaziyete düşürülürse acaba halimiz bundan daha mı iyi olurdu? Çiftçi mahsulünü pahalı satmak için piyasaya arzetmiyor diye bütün gazeteler feryadı bastılar. Düşünelim. Toprak mahsulleri saklandığı zaman çoğalmaz, bilâkis fire verir eksilir, böceklenip ziyan bile olur. Halbuki hayvanat satışı tehir edilirse hayvan büyür, kilosunu artar ve böceklenip çürümek tehlikesi de yoktur. O halde çiftçi acaba buğdayı piyasaya arzetmemiği akıl ettiği gibi neden hayvanlarını da bekletip et fiatlarının geçen seneye nazaran birkaç misline çıkmasını temin etmiyor? Eğer hububat hakkındaki iddia varid ise daha kolay

ve daha kârlı olan hayvan işinde de böyle olmak lâzım gelmez mi?

Toprak ve hayvan mahsullerinin yükselişinde nakliye ücretini düşünen olduğuna da hiç rastlamadık. Benzin ve lastik yokluğu her mahsulün kilosuna beş kuruş zammetmiştir. Tahmin tahliye masrafları da eski yerinde durmuyor. 40 kuruş olan bir çuval bugün 300 kuruşa güç bulunuyor. Aradaki fark 260 kuruştur. Bunun mahsulün beher kilosunda hissedilir bir tesiri vardır.

Mıntakamız pirinç istihsal bölgesi olduğu için bugünlerde en çok sözü geçen bu mahsul hakkında da bir iki satır yazacağım. Evvelâ bu sene pirinç mahsulü yurdumuzda çok noksandır. Geçen sene pirinç için 42 kuruş fiat konmuştu. Halbuki zaten maliyet fiyatı buna yakındı. Bu vaziyette pirinç ekimleri ziraat programlarını değiştirmek zorunda kaldılar.

Saniyen, sıtmayı önlemek gayesile yurdun birçok yerlerinde pirinç ziraatine müsaade verilmedi. Meselâ bu meyanda bütün Bursa ve kazalarile Bandırma ve Balıkesir havalisinde pirinç ekimi yasak edildi. Yalnız yasak edilen bu bölgede asgari yirmi otuz milyon kilo pirinç istihsal edilirdi. Yiyecek mahsuller vaziyeti incelenerek Sıhhiye Vekâletince sonradan bu bölgelerde dahi pirinç ekimine izin verileceği duyuldu amma ziraat mevsimi geçmiş bulunduğu için maalessif mümkün olmadı. Sıtma beliyesi olmayıp ta Sıhhiye Vekâleti bu düşünce ile evvelâ ziraati yasak etmese idi istihsal herhalde çok fazla olacaktı, fakat kilosunu 40, 50 kuruşa değil, yüz kuruşa bol bol pirinç bulabilirdik. Pirinç hasadı başladığı için şimdi elinde pirinç bulunanlar eski mahsulü hemen elinden çıkarıp yenisini almağı tercih ederler, fiyatı da bu kadar yükselmezdi.

Peynir tacirlerini müdafaa edecek değilim. Fakat onların da haklı oldukları tarafları yazıvereyim:

Biz onlara geçen sene sütün

kilosunu 12 kuruşa vermiştik. Bu sene 26 kuruşa verdik. Bir boş teneke 15 kuruştı, şimdi 125 kuruş. Lehim masrafı beş kuruştı, şimdi 30 kuruş. Geçen seneler bir teneke peynirin buzhaneye nakli 15 kuruştı, şimdi 120 kuruştan fazla. Eskiden buzhane ücreti 50 kuruştı. Şimdi bir teneke için ne alırlar bilmiyorum. Bu vaziyette peynir ve tereyağ hususunda ne çiftçide, ne de tacirde ihtikâr arzusu sezilmek yerinde olmasa gerektir.

Mıntakamızda zeytin yok. Fakat zeytin bölgesinde bulundum, eğer yazılarımı okumak zahmetine devam ediyorsanız bu hususta da birkaç satır yazmağa üşenmiyeceğim. Bu sene amele yevmiyelerinin yüksek olduğunu evvelce kabul etmiştik. Zeytinin makine ile hasad yapılmayıp amele ile toplandığını da biliyoruz. Şimdi eski maliyet fiyatına bunu bir defa zammedelim. Bu sene kış erken bastırmıştı, bunda da mutabıkız. Bu erken kar yağmazdan evvel zeytin bölgesinde gayri tabii yağışlık olmuştu. Zeytin toplanması biraz gecikmiş oldu, arkasından da kar bastırdı. İlk kar yağdığı zaman zeytinlerin bir kısmı ağaçlarda idi. Gerek yağmurdan sonra gerek kardan sonra toprak amele nin giremiyeceği kadar çamur bir halde iken toplama mevsimi geçmiş olan zeytinler kısmen sert rüzgârlardan döküldüler. Vakit geç olduğu için toprak çamur olduğu halde toplamak zahmetinde kalan zeytincilerin silkeleydiği zeytinler de çamur üzerine düşüyordu. Hasadın gecikmesinden mütevellid randıman farkına bu ziyanlar da zam oldu.

Nihayet teneke pahalılığı ve nakliye ücretlerinin yüksekliğini de üstüne ilâve edelim. Şimdi düşünecek bir şey kaldı. Malûmumuzdur ki zeytin bölgesinde hububat zirati hemen hemen yok gibidir. Zeytinciler gerek kendi ihtiyaçları için gerek çalıştırdığı amelesinin iâşesi için lâzım olan buğdayı ve mısırı geçen senelere nisbetle birkaç misli pahalıya tedarik ettiler. Mevzu kanunlar

çiftçiyi bildiğiniz fiatlarla yağ satmak mecburiyetinde tutuyordu. Mağdurdular. İhtiyaçları olduğu için mecburi satışta yapıyorlardı. Tüccar da ucuz fiatla aldığı için ucuz fiatla satıyordu. Malın fazlası müstahsilin elinde idi. Onlar mübrem ihtiyaçlarını temin etmek için lâzım olan para kadar satış yapıyorlardı. Bir kısım çok küçük müstahsiller ne zeytin ne de yağ tutamadıkları için tüccara devretmişlerdi. Fakat bunun nisbeti de o kadar yüksek değildi. Hesabını bilen çiftçiler gene elinde malını zeytin ve yağ olarak muhafaza ediyorlardı. Ağladılar, sızladılar, derdlerini anlattılar. Fiat ortadan kalktı. Şimdi tüccara eski fiatla mal vermiyorlar. Evet bazı açığöz tüccarlar yerine aynı fiatı koyamayacağını düşünerek ucuz aldığı malları da yüksek fiatla satmak fırsatını buldular. Belki de ihtikâr yapıyorlar, belki değil, muhakkak ihtikâr yapan tüccarlar var. Fakat beş on tüccarın elliser bin lira ihtikârdan para kazanmasına mâni olalım diye devletten; zeytinyağlarına gene eski fiatla el koymasını talep etmek haksızlık olur. Bir kaç muhtekir tüccarı gayri meşru kazançtan mahrum edelim derken bütün zeytin müstahsillerini müşkül duruma sokmak sizin de arzu ettiğimiz bir şey değildir.

Şimdi mektubumun son satırlarını daha dikkatle okumak zahmetini ihtiyar etmenizi rica edeceğim.

Çiftçilerin senelerdenberi istihsal masraflarını ödemeyecek bir fiatla mahsullerini satmak mecburiyetinde kaldığını elbette biliyorsunuz.

Beş on sene bu vaziyet devam etti. Köylü ailesinin üzerinde altın olarak sakladığı ihtiyat akçesini sarfederek, altında bulundurabildiği hayvan adedini azaltarak ayakta durmağa çalışıyordu. Yüz para, üç kuruşa buğdayını, yirmi kuruşa etini, üç kuruşa sütünü, yirmi beş otuz kuruşa tavuğunu, yirmi paraya yumurtasını satarken artık sal-

lanmağa başladı. Yol parasını veremediği için mükellefler hakkında bedenen çalışmak usulü arttırıldı. Fakat bunları çalıştıracak kadar yol inşaatı yoktu. Nakden yazılanlar parayı ödeyemediler, haklarında hapis kararları verildi, bu hal cümhuriyet hükümetimizin gözünden kaçmadı. Hemen tedbir düşünerek buğdayı koruma kanunu çıkardı. Bu takdirde dahi köylü dirilmiş değildi. Yalnız yıkılması önlenmedi. Ertesi sene biraz daha hükümetten yardım gördü. Biraz daha canlandı. Uzunköprüden bir vagon kavun getiren bir çiftçi İstanbulda kavunları vagon teslim satmak istediği zaman almadılar. Yemiş iskelesine nakil masrafı ile vagon ücreti kavunların satış bedelinden fazla olduğu için malını aramadı. Bursadan o nefis şeftalileri sevken bahçe sahiblerinin İstanbulda şeftali küfeleri satıldığı zaman o zavallı, gördü ki şeftalisinin am balaj masrafı, istasyona araba nakliyesi, Mudanyaya tren ücreti, trenden vapura nakliye, vapurdan Yemiş civarına nakliye ve nihayet kabzumala vereceği komisyon çıktıktan sonra beher kilo şeftali için elinde bir kuruş bile kalmayordu. Bu yazdıklarımı siz de bilirsiniz. Hem de ticaret odalarında filân resmi kuyudat ile sabittir. Bu sekiz on sene zarfında köylünün can çekişmesinden İstanbulun ve diğer büyük şehirlerin manifaturacıları, tuhafiyecileri, gazinocuları, barcuları, plâjcuları, hattâ randevu evi işleten beşeriyet mikrobları istifade ettiler. Gıda maddelerinin gayri tabii ucuzluğundan artan paralar iki gün dayanan beş liralık ipek çorap bayilerinin ve diğer saydığımız ticarethane ve meslek sahiblerinin cebine aktı. Normal şartlar altında gıda ihtiyaçları için beş ayırması lâzım gelenler bu ihtiyacı üç ile karşılayınca artan ikiyi, yukarıda saydığım masrafların fazlasına münakale yaptılar.

Ruhumun en derinliklerinden gelen bir iftihar duygusile söylüyorum ki köylünün müşkül durumundan büyük teessür duyarak

çok fazla alîka gösteren sayın Milli Şefimiz sene başında köylüye: «Bu fiatlar bir gün gene düşecektir, gafil bulunmayın, o günü karşılamak üzere tutumlu olunuz!» hitabesinde bulundu. Memleketimizin küçüğünden büyüğüne kadar hiçbir muharir, hiçbir münevver nasıl şimdi köylüyü ikaz etmek ihtiyacını duymamışsa çiftçi mahsullerinin yok pahasına satıldığı zamanda da müstehliklere: «Ey yurddaşlar, bütçenizin yiyecek faslından artan paraları bütçenizin eğlence ve fantazi giyim faslına münakale yapmayın. Harb veyahud tabii hâdiseler sebebiyle bir gün bu ucuzluğun bir pahalılığı olması muhtemeldir. Yiyecek faslı olan beşten artan ikiyi ihtiyat akçesi olarak saklayınız ki, böyle bir zaman gelip çatarsa müşkül vaziyete düşmeyesiniz» diye halkı ikaz etmek vazifesini yapmadılar. Bu mes'uliyeti paylaşırken herkes hissesini kabul etmek mecburiyetindedir. Eğer her aile sekiz on sene ucuzluk zamanında ya kendisi düşünerek yahud gazetelerin devamlı neşriyatı ile ikaz edilerek arzettiğim şekilde ihtiyat akçesi ayırmış olsalarda bunun tutarı ve neması şimdi herhalde birçok yazarlarına merhem olurdu. Bütün bu uzun seneler zarfında radyomuzda bile tasarruf telkini için ayrılan saatlerin adedi hepimizin hatırında kalacak kadar az sayıda idi. Büyük Şefimizin köylüyü tasarrufa davet eden kıymetli hitabesini ve ileriye görüşü bir daha ne radyoda ne de gazetelerde bahis mevzuu olmadığı için korkuyorum ki istikbalde köylünün bir kısmı da gafletinin cezasını çekmek zorunda kalacaktır. O zaman vicdanî bir sızı duyması icab edeceği kanaatinde olanlar varsa; bu hususlarda yegâne vasıta olan gazeteleri e. nde bulunduranlar, ve onların neşretmeğe lâyık göreceği kadar iyi yazmak nimetine mazhar olanlar bu ulvî vazifeyi ifa etmekte gecikmemelidirler. Halkın lerimizin köy gezilerini yapıp da

(Devamı 6 nci sayfada)

Memleket haberleri

Biga'da

Karakış vaktinden önce geldi, odun kömür fiatları birdenbire yükseldi, paltoluk kumaş yok

Biga (Hususi) — Bu yıl kara kış vaktinden çok önce geldi. Havanın birdenbire soğuması herkesi kışlık giyeceklerini giydirdi. Daha Kasımın on beş yirmi gün varken kışın böyle erken gelmesi herkesi korkutmuş, yakacağı olmıyanları telâşa düşürmüştür. Kasımdan sonra kırk gün de pastırma yazı olduğunu belleyen bura halkı, daha yazın bitmediğini görerek ihtiyatsız davranmış, bir çokları kömür bile tedarik edememiştir.

Geçen sene sekiz liraya ahnan odun arabaları bu yıl daha şimdiden on beş liradır. Kar yağarsa yirmi liraya çıkacağı muhakkaktır. Odunculuk yapan köylüler de, başka mahsulleri para etdiği için getirdikleri odunlara fazla fiyat istemekte ve şehirliye âdeti kafa tutmaktadır.

Terzilerde palto ve paltoluk kumaş da yoktur. En ince ve ütü tutmaz çulakilerin metresi sekiz liradır. Piyasadan paltoluk tedarik edemiyenler, kaba dahi olsa yerli dokuması köylü şayağından palto yaptırılmaktadır.

Edirne'de okullarda zirai faaliyet

Edirne (Hususi) — Vilâyetimize bağlı bütün okullarda geçen sene olduğu gibi bu sene de zirai faaliyete önem verilecektir.

Bu sen ekilecek arazinin miktarı 300 dekara balığ olacağı muhakkaktır.

Kırklareli valiliği

Kırklaeli (Hususi) — Mülkiye müfettişliğine tayin edilen Babaeski kaymakamı Cemal Babaç, valimiz Kâzım Demirelin izinden avdetine kadar vali vekâletini ifa edilmektedir.

Yeni vali vekâletimiz bugün vazifesine başladı.

Trakya'da

Çiftçinin beklediği mevsim yağmurları kâfi derecede yağdı, kışlık ekime hararetle devam ediliyor

Edirne (Hususi) — Trakya çiftçisinin dört gözle beklediği mevsim yağmurları yeter derecede yağmıştır. Vaktinde yağın bu yağmurlar çiftçiyi fazla sevindirmiştir. Toprağın istenilen tavi bulması dolayısıyla kışlık zeriyyatı hararetle devam etmektedir.

Hükümet kışlık zeriyyat için müstahsile Ziraat Bankası elile tohum dağıtmaktadır.

Belediye seçimi

Belediye seçimi sona erdi. Reylerin tasnifi sona erdi. Yeni Belediye heyeti yarın içtimalarına başlayacaktır. Yarınki içtimada Yeni Belediye reisi ile riyaset divanı encümen ve meclis azası intihabı yapılacaktır.

Bir istasyon açıldı

Yunan arazisi dahilinde ve Pityon ile Sivilingrad arasındaki istasyonlardan şimdiye kadar açılmamış olan TRİN istasyonu Devlet Demiryolları idaresi tarafından memur gönderilmek suretile açılmıştır.

İstasyonun açılmasıyla gerek Avrupa Konvansiyoneli, gerekse Sivilingrad arasında işleyen trenler bu istasyonda durarak yolcu ve emtia kabulüne başlamışlardır.

Hendeğin bir köyüne kar yağdı

Hendek (Hususi) — Hendeğin Dikmen köyü tepesine kar yağmıştır. Havalarda çok soğuktur.

Edirne'de

Edirne (Hususi) — Havalarda gittikçe soğumağa başladı. Halk odun ve kömür ihtiyacını temin ediyor. Kömürün kilosu 11 kuruş, odunun çelâsi de 5.50 . 6 lira arasındadır.

(Baş tarafı 3/1 de)

geçmez mi? Hem ne söylüyor - du bilir misiniz? «Şeytan Necdet» isimli bir piyeste ezberlediği rolü!

— «Şeytan Necdet» teki rolü mü?

— Evet, o rolün bir parçasını!

— Nasıl?

— İşte şu parçayı.. Ben de ezberliyorum. Dinleyin!

Ve bu «dinleyin» den sonra Hayri Bey «Şeytan Necdet» in o parçasını okumağa başlıyor:

— «Evet ey delil-i felâket, öt! İnsanların nühuset gördükleri, elem çektikleri meş'um vâdilerde, felâket sahalalarında dar ağaçları diplerinde öt!! Sada-yi şeamet medarımla her yerleri cinlat ve titret!»

Hayri Özaksoy, bu parçanın üslubundaki bütün komikliği sesine verdiği en istihzalı bir tonla belirttiikten ve bizi neşenin son haddine kadar kahkahalarımızla çıkardıktan sonra, ansızın «titret» emrinde duruyor, bir lâhza sanki «Ne oluyorsunuz?» gibi yüzümüze bakıyor ve nihayet şunu ilâve ediyor:

— Bir nokta. Final.

O, «final»e nokta koyuyor amma, biz kahkahalarımıza koymuyoruz.

Ahmed Çintan soruyor:

— Peki, sonra ne oldu? Halk beğendi mi bunu?

Hayri Özaksoy, bu sefer, hiç beklemediğimiz bir cevap veriyor:

— Halkın beğenip beğenmediğini tayin edemem. Çünkü ben, daha evvel haykırarak kendi kanaatimi bildirdim. Bunun üzerine de kıyamet koptu.

Hep birden telâşla soruyoruz: — Ne?.. Ne yaptın, Hayri bey?

— Ne yapacağım? Sahnedeki aktöre şakır şakır haykırdım: — «Sus! Bu ne rezalet!» diye...

— Ey, sonra ne oldu?

— Sonrası, perde acele kapandı. Herkes etrafıma toplandı. Kimi anlamış, haklısın diyor, kimi de niçin kızdığımı soruyordu. Fakat iş bununla bitmedi. O aktör, sonradan mahkemeye müracaat

ederek aleyhime hakaret davası açtı.

Teessürle Hayri beye doğru eğiliyorum:

— Vah kardeşim! Demek benim piyesin yüzünden başın derde girdi idi?

— Ne çıkar, ben, tanınmış bir eserin böyle maskara edilmesine tahammül edemezdim. Mahkeme hâkim ikimizi de dinledi. Neticede bana dönerek: — «Bir daha heyecanınızı bu kadar gürültülü izhar etmeyin!» dedi. O zibidi aktörü de: — «Elinize geçen edebî eserleri oynarken metnine sadık kalın, kendinizden böyle ilâveler yapmayın.. a-yıbdır!» diye payladı. Bunun arkasından bizi barıştırdı. Mahkemedin, ikimiz de cezasız çıktık.

— Peki amma, onun cezası ne olabilirdi?

— Hakkı olmadan edebî eserlere şerhler ilâve etmek cezasız kalmaz ya... Hiç değilse, böyle davasını kaybeder!

Hayri Bey bir lâhza susuyor, biz de bu hükmü veren hâkimin yüksek zekâsına hayranlığımızı ifade edecek kelime bulamıyoruz. Fakat birdenbire, yol büsbütün fenalaştığından, müthiş bir sarsıntı geçiriyoruz. Arabamız adetâ, lodosa tutulmuş Ada vapuru gibi sallanmaya başladı.

Tam bu anda, Rüchan'ın heyecandan harareti büsbütün çoğalmıştır. Kolunu uzatarak büyük testiye bilmem kaçınıncı defa olarak tekrar yakalıyor, Ahmed Çintanda da kaşlar gene çatılıyor:

— Yine mi su?

Hayri Özaksoy da itaplı bir sesle itiraz ediyor:

— Aman Hüseyin, insaf! Hiç durmadan şakır şakır su içiyorsun, Hüseyin!

Rüchan somurtarak:

—Allah Allah! Şimdi de Hüseyin mi?

Diyor.

Hayri, gayet tabii bir tonla: — O kadar susuyorsun ki, Kerbelâ faciasını hatırladım, Hüseyin!

Diye tekrarlıyor.

Bu söz üstüne tekrar gülüşüyoruz

Ne ise, az gide, uz gide, dere tepe düz gide, nihayet en müthiş yokuşların başına geliyoruz. Artık, her yokuşun başında sıra ile bir kaçımıza arabadan inmek düşüyor. Ancak, haklarını yemiye-yim, melâhatle bana karşı daha müsamahalı davranıyorlar, onlar arabadan üç kere inerlerse, bizi bir kere indiriyorlar. Hayri Bey, zayıf vücudile tozlu yolun bitmez tükenmez yokuşunda, bir elinde mendil, soluya soluya ufuklara bakıyor, o ufuklara ki hâlâ alev halindedir ve göklerin ortasında kızgın yağmur gibi ateşini yolun üstündeki bedbahtın tepesine aktırmaktadır. Ahmed Çintana gelince, şişmanca, tombul vücuduna rağmen hayret edilecek bir çeviklikle tepeden yukarıya doğru adetâ balon gibi kendini bırakıyor. Heyecandan müteessir oluşu, en fazla yüzünün kızarmasından belli.. bir de, dudaklarını sarkıtıp somurtmasından... Elinden gelse düzlükleri de yokuşa çevirecek.. ikide bir, arabacının yanındaki mevkiinden arkaya, bize dönerek soruyor:

— İnelim mi?. Karşıda yokuş göründü!

Sonra, elini Hayri Beyin omuzuna dokunduruyor:

— Haydi, Hayri Bey!

— A Mahmud, diyor, daha yokuşa vakit var. Su istersen verreyim!

İşte böyle arabadan ine çıkarak bir hayli yol daha alıyoruz. En sonunda, beygirler arabayı çekemez hale gelmez mi? Boz renklisi kendisini bıraktıkça bırakıyor ve arabacı söylüyor:

— Bu beygir artık yürümüyor. Arabayı çeken yalnızı öteki hayvan..

Dua bilmiyoruz ki okuyalım, tılsım bilmiyoruz ki hayvanları büyüleyelim. Vaziyet büsbütün güçleşiyor. Artık düşünüyoruz: Ne yapacağız? Yarı yolda, yağ başlarında mı kalacağız? Görünürde bir eşekli yolcu bile yok. Olsa, yakın köylerden birine haber yolluyacık. Belki biraz zaman bir beygir gönderirler!

Bir su başında mola... Biraz serinleyim diye, incir ağaçları

nın altına, suyun kenarına oturu-yorum. Sen misin oturan?.. Suyun içinden, suyun üstünden, suyun havasından ve etrafındaki ağaçların dallarından çeşid çeşid renkli ve vızıltılı sinekler üzerime saldırıyor. Tekrar arabayı ve tozlu yolu zor boylayorum.

Böyle daha ne kadar dinlenip dinlenip arabayı ve beygirleri sürdürdüğümüzü tayin edemem. Yalnız bir defasında, arabacı hırslandı ki, elindeki keserle arabayı çeken tek beygiri bığrüne bir iki müthiş darbe indirdi. Eh, artık, öteki beygiri yorgunluğunu kendi üstüne aldığı halde gene de bu zulme uğrayan hayvan

Anadolu seyahatinin 4 nün çilesine tahammül edemez-dik. Arabacıya haykırdık:

— Ne yapıyorsun, deli misin?

Hayri Bey, biraz evvel yaya olarak yaptığı son bir yokuş yolculuğunun kalbine verdiği çarpıntı ile:

—İkinci suali bir başkası bize sorsa!

Diyor.

Nihayet, Denizliye yaklaşıyoruz. Şimdi asfalt yolun üstünde deyiz. Tesadüf olarak, karşıdan boş bir araba gelmektedir. Hemen arabayı durduruyor ve bizim bindiğimiz faytonu arabacısı ile Allaha emanet ederek, satarlardanberi ilk defa olarak rahatça son merhalemizi aşmaya başlıyoruz. Derken işte tren yolu, Koncalı ve bir saat sonra Denizli..

Artık güneş ufukta batmaya başlamıştır ve Hayri Bey, gece Çardaklı bahçedeki Eti tiyatrosunda oynayacağı rolü hangi der-nanla başarabileceğini düşünerek ve bu derdini bizden de gizlemiyerek yanımızdan ayrılmıştır. Bize gelince, tozdan, güneşten ve yorgunluktan sarhoş bir halde evin loşluğuna kendimizi tıyıyoruz. Pamukkale seyahati de böylece sona ermiş oluyor.

Halit Fahri Ozansoy

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Stalingradda fena havaya rağmen hücumlar tazeleniyor

İsvaç menbalarına göre Kafkasyada harekât kıştan evvel bitirilemeyecek

Almanların geçen kış başındaki planı tabihâ hazırladıkları haber veriliyor

Londra 23 (A.A.) — Moskova'dan alınan haberlere göre Almanlar Stalingradın sanayi mahallelerine hücumlarını tazelenmişlerdir.

Şimali garbide Ruslar dahi faaliyetlerine tekrar başlamışlar ve düşman hatlarına nüfuz etmişlerdir.

Almanlar iki gün evvel kaybettikleri yerleri almak için faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Havalar çok fena gitmektedir. Kafkasyada düşman hücumları devam etmektedir. Almanlar Rus müdafaa hatlarında bir gedik açmağa muvaffak olmuşlardır. Ruslar bu gedigi kapamağa uğraşmaktadırlar.

On gündüneri dağ patikalarda ve dere kenarlarında şiddetli çarpışmalar vukua gelmektedir.

İsvaç menbalarına göre
Stokholm, 23 (A.A.) — Alman Rus harbinin on altıncı ayında müharebe Stalingrad önünde taksif edilmiştir.

Kış gittikçe yaklaşmaktadır. Alman kumandanlığı geçen sene muvaffakiyetli neticeler veren planını tatbik edecektir. Yani büyük kuvvetleri bazı stratejik mahallerde ve şehirlerde tutacak ve buraları her ne olursa olsun müdafaa edecektir. Kafkasyada harekât ağır bir surette ilerletilmektedir.

Almanlar Tuapse, Grozny ve Ordzonnikidze'den çok uzak değildir. Bundan sonra mesafelerin kilometrelerle hesap edilmeyeceği Berlin bildiriliyor.

Yaz sonunda Alman ve Rus vaziyetleri göz önüne getirilirse Almanların 1942 de bekledikleri neticeleri alamadıkları ve Alman birliklerinin geçen seneden az oldukları görülür. Fakat diğer taraftan Sovyet Rusyanın gerek insan ve gerek malzemece zayıflığı müthişdir.

Almanlar hedeflerine varanmışlardır. Kış gelmeden Kafkasyada, ki harekâtı bitiremeyeceklerdir. Bu harekât gelecek seneye kalacak gibi görünmektedir.

Kalinin: "Kızılordu şimdi harb başından daha mücehhezdir," diyor

Londra 23 (A.A.) — Kalinin, dün gece radyoda söylediği bir nutukta kısaca şöyle demiştir:

— Top ve tank imalatımız çok iyidir. Kızılordu, harbin bida-yetinden bile daha iyi teçhiz edilmiş bir vaziyettedir. Ziraat sahalarında kalkınma vardır, fakat bu işe daha fazla ehemmiyet vermek ihtiyacı gözükmemektedir.

Almanya esirler ve yaralıları hakkındaki Cenevre mukavelesini fesih mi edecek?

Stokholm, 23 A.A.) — İsvaç gazetelerinin Berlinin salahiyyetli mahfillerinden aldıkları haberlere göre Almanya kendii müttefikleri ile mütehd olarak harb esirleri ve hastaneler ve sıhhi müesseseler hakkındaki Cenevre mukavelesini fesih etmekte olduğunu bildirmiştir. Almanya İngiltereye son bir ıhtar göndermiştir.

Bu keyfiyet tahakkuk ettiği takdirde harb usullerinin müthiş bir şekilde ilerletileceği ve mesuliyetin İngiliz

Bulgaristanın Yunanistan ve İtalya ile arası açılıyor

Bulgar gazeteleri Yunanistan aleyhinde şiddetle neşriyat yapıyorlar, İtalyan basınına da çatmağa başladılar

Cenevre 23 (A.A.) — Haber alındığına göre Bulgaristan ile Yunanistan münasebatındaki gerginlik hâlâ devam etmektedir. Keyfiyet Roma ve Sofya arasında mühim müzakereleri mucib olmaktadır.

Bu gerginliğin 1941 senesi Eylül ayında Dramada vukubulan hâdiselerle başlamış ve Makedonya, Arnavudluk hududlarının elân tesbit edilememesi ile de artmış olduğu muhakkaktır.

Şimdiye kadar bu hâdiselerden bahsetmiyen Bulgar gazeteleri ilk defa olarak bundan demurmaktadırlar.

Slovo gazetesi Yunanistan a-

leyhinde şiddetli bir başmakale yazmıştır.

Slovonun başmakalesindeki sertlik ve asabiyet Sofya siyasi mahfillerinde büyük bir tesir icra etmiştir. Bu mehafile göre Bulgar gazetelerinin bu makalelerinde Critica Fascista adındaki İtalyan mecmuasına cevap verilmekte olduğu sanılmaktadır.

Bulgar mahfillerince İtalyan mecmuasındaki makale Roma hükümetinin Yunanistana eski hududlarını bahsetmek niyetinde olduğu ve bu memleketi nüfuzu mıntakası altına almak istediği şeklinde telâkki edilmiştir.

Hububat satış fiyatlarının tesbit edildiği bildiriliyor

Amerikadan buğday getirilmesi için ecnebi bir şirkete aid 8 vapur kiralanmak üzere

Ankaranın İzmir Ticaret gazetesinin aldığı bir habere göre hububata tatbik edilecek azami satış fiyatının tesbiti için yapılan teklifler sona ermek üzeredir. Söylenildiğine göre buğdaya 30-35, arpayı da 20-25 kuruş fiyat konulması kuvvetle muhtemeldir. Konya, Polatlı ve diğer mıntakalardaki belediye mübayaaya heyetlerine alım işlerini durdurmaları emredilmiştir.

Ankara 22 — Öğrendiğimize gö-

re, hükümetin memleket dışardan birkaç yüz bin ton buğday ve hububat ithali yolundaki çalışmaları müsbet bir yola girmeğe başlamıştır. Şimali Amerika ve Arjantin'den Türkiye'nin emrine hazır bulundurulmuş buğdayları nakletmek üzere ecnebi bir şirkete aid 70 bin ton hacminde 8 vapurun kiralanması işi son safhaya girmiştir. Bir müşkül çıkmadığı takdirde memleketin bir defada mühim miktarda buğday gelebilecektir.

Sadeyağ, pirinç borsada muamele görecek

Ankara, 22 (Hususî) — Sadeyağ ve pirinç alışverişlerinin İstanbul borsasına ithal teklifi Ticaret Vekâletince kabul olunmuştur. İzmir Ticaret Odasına da aynı maddelerle beyaz peynirin de borsaya ithal edilmesinin faydalı olacağı bildirilmiştir.

Cumhuriyet bayramı hazırlıkları başladı

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

29 Birinciteşrinde Vilâyet konanında Vali ve Belediye Reisleri teklifleri kabul edecek, müteakiben Taksim Cumhuriyet meydanında büyük bir geçid resmi yapılacaktır. Cumhuriyet bayramı münasebetiyle memur maaşlarının ayın 26 ında ve vilâyet şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir. Maaş tevziyatına Pazartesi günü başlanacaktır.

Şehrimizden Ankaraya giden izciler

Cumhuriyet bayramında Ankarada yapılacak büyük geçid resmine memleketin her tarafından iştirak edecek izciler Ankaraya gitmeğe başlamışlardır.

Edirne Lisesinden ve şehrimizdeki 8 resmî liseden Cumhuriyet bayramı geçid resmine iştirak edecek 459 izci de dün Kabataş lisesi müdürü Nurinin reislğinde Ankaraya hareket etmişlerdir.

Izciler Ankarada Gazi Terbiye Enstitüsüne misafir edileceklerdir.

Himalaya yolile Çine yardım

Çungking, 22 (A.A.) — Müttefikler tarafından gönderilen her nevi malzeme ve teçhizat ile iştirak eden Himalaya yolile

Almanlar Kafkasyada Sovyet mevzilerini yardılar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Muharebe tayyarelerimiz Volganın şarkında, Sovyet hatlarının gerilerindeki muvasalannın yok edilmesine devam etmişlerdir.

Şark cephesinin geri kalan kısmında mühim muharebe olmamış, faaliyet temas kütalarının hareketlerine ve münferid düşman tazyiklerine karşı yapılan müdafaaaya inhisar etmiştir. Murmanskın cenubunda tayyarelerimiz tarafından Sovyet hava üssüne karşı baskın şeklinde yapılan bir taarruz neticesinde hasarlar ıka edilmiş, yangınlar çıkarılmıştır.

Timoçenko ordularının hücumu

Moskova, 22 (A.A.) — Cepheden gelen telgraflara göre, Timoçenko orduları Stalingrad cenubunda teşebbüsleri ale olarak, çıplak ovalarda Almanları kilometrelerce geri atmışlardır. Yağmur devam etmekte ve düşman ikmal ve malzeme kolları bataklıklara saplanıp kalmaktadır. Stalingrad çarpışmasının en büyük savaşı, iki muhasım tarafın başlıca hedefini teşkil eden münferid kuyuların ele geçirilmesi için tahkim edilmemiş geniş bozkırlarda cereyan etmektedir.

Kızıl Yıldız gazetesinin muhabiri Almanların, Elbruz bölgesinin dağlık çevrelerini mükemmel surette bildiklerini ve ellerinde harben evvel buraların seyyah sifatiyle geçen haritacılar tarafından tanzim edilmiş planlar bulunduğunu yazmaktadır.

Mozdok cephesinde

Londra, 22 (A.A.) — Moskova radyosunun bu sabah bildirdiğine göre, Almanlar Mozdok çevresinde şiddetli taarruzlara geçmişlerse de, hepsi Sovyet kuvvetleri tarafından püskürtülmüştür.

Bulgaristanda bir silâh fabrikası basıldı

Bern (A.A.) — Bulgaristanda silâhli ve maskeli 15 kişilerin Plowdiv'deki silâh fabrikasına girerek gece bekçilerini öldürdükleri, tezgâhlarla makineleri dinamitle at-tıkları ve yarı yarıya imal edilmiş kılıyetti miktarda topu tahrir ettikleri haber verilmektedir. Bununla beraber düşman hizmetinde çalışan paraşütçüler oldukları resmen bildirilmiştir.

Hitler Mussolini ve Laval görüşecekmiş!

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
«Mahrumiyetlerin devamından u-sanan Fransızlar ayaklanmak için olgun hale gelmişlerdir. Sonuna kadar mukavemetin Fransıya kurtarabileceğine emin bulunan Fransızlar, ca bu hal, daha iki yıl evvelindenberi malûm olmuş bir hakikattir.»

Amerikada Lavalı takbih

Vaşington 22 (A.A.) — Dünkü basın toplantısında M. Cordell Hull, Birleşik Amerikanın, Laval tarafında tatbik edilen Hitler taraftarı siyaseti, Hitleri takbih etmekte bulunduğunu nisbette takbih ettiğini söylemiş ve Almanyada çalışmak zorunda bırakılanın, hiç değilse esiri olmak üzere bir esaret münasibini ihtiva eylediğini ilâve etmiştir.

Laval Pariste

Londra 22 (A.A.) — Laval dün akşam radyo ile Fransız elçilerine hitab ederek bunları Almanyada çalışmağa davet ve teşvik etmiştir.

Vişi radyosu Lavalın dün Pariste iş arkadaşları ile görüştüğünü ve bütün Fransız valilerini toplantıya çağıracağını bildirmektedir.

Mısırdaki muhtekirler kırbaçlanacak

Kahire 22 (A.A.) — Hükümet varguncular ve muhtekirler için âlen kırbaç dayacı cezasını kabul etmiştir.

Müttefikler Dakara mı yoksa Libyada mihvere mi taarruz için hazırlanıyorlar?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
Londra, 22 (A.A.) — Vichy radyosu amiral Darlanın Dakara geldiğini bildirmektedir.

Petenin mesajı

Vichy, 22 (A.A.) — Darlan, Dakar radyosunda Petain'in aşağıdaki mesajını okumuştur:

Bugün size karşı yeni tehditler ileri sürülmektedir. Bu tehditlerin hiçbir bahanesi olmadığını siz herkesten iyi bilirsiniz. Gayet hâkî bir gururla söyleyirim ki, en ağır güçlüklerle rağmen hezimetimizdenberi Fransanın verdiği sözden dönmemiştir. İstikbalde de bu sözden dönmeyeceğine dair size teminat veriririm. Her türdû taarruzda siz 1940 Eylülündeki mukabelede bulunacaksınız. Nice Fransızın müdafaaına ve inkişafına hayatlarını vakfettikleri Dakar, aramızdaki mesafeye rağmen her gün kalblerimize daha yaklaşmaktadır.

Vişide kanaat

Londra, 22 (A.A.) — Vichyde şimdi hâkim olan kanaate göre Afrıkânın garbında hareket geçen müttefikler şimalde Fransız müstemlekelerine değil, Libyada Mihvere taarruz edeceklerdir. Sekizinci orduya sayıca üstün Amerikan ve muharib Fransız kuvvetleri ile tanklar, kamyonlar ve traktörler, söylenildiğine göre, Çad gölünün şimalinde tahşid edilmiştir. Bunlar on gün içinde Rommel kuvvetlerine yandan taarruz edebileceklerdir. Bu takdirde Mihver kuvvetleri için teslim olmanın veya tekrar vapurlara binerek uzaklaşmaktan başka çare kalmayacaktır. Yapılan tahminlere göre bu vaziyet karşısında Fransız şimal Afrika-sı muharib Fransızlara iltihak edecek, İngiliz filosu bir hamlede Akdenizi temizleyecek ve ikinci cephe Avrupa'nın cenubun-

Askerî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

le ve fabrika parçalarını zaptetmiş olmakla beraber bu cephenin umumî stratejik durumunda kayda değer bir değişiklik husule gelmemiştir.

Batı Avrupada İngiliz - Birleşik Amerika hava kuvvetlerinin batı Almanya ile işgal altındaki Fransıyan muhtelif noktalarına karşı ağır hava akınları devam etmektedir. Birkaç gün evvel bombalanan Fransanın meşhur Krozo silâh fabrikasından sonra 21 Birinciteşrin günü öğleye doğru da işgal Fransasında Almanların bir denizaltı üssü olan Lorieux limanına Cherburg limanı yakınındaki bir hava meydanı bombalamıştır. Vişiden gelen bir telgraf bu son bombardıman neticesinde maddî zayıflardan başka 100 kişinin öldüğü ve 300 kişinin de yaralandığını bildirmektedir.

Akdenizde Malta adasına karşı olan mihver hava hücumları da devamdadır ve bu hal mihver devletlerinin şimali Afrika hâlâ takviyeler göndermekle meşgul bulduklarını göstermektedir. Şimali Afrika cephesinde de her iki tarafın birbirlerinin cephelerine cephe gerilerine karşı olan hava hareketleri mütehavvil bir kesafetle devam etmekte ve her iki taraf da zayıflata uğramaktadır.

Afrıkânın şimali garbi sahillerine Birleşik Amerika kuvvetleri orada hem yerleşmekle, hem de hareket hazırlıklarıyla işgal etmektedir. Gerçek bu hazırlıklarda, gerekse daha diğer bazı Anglo - Sakson hazırlıklarında Dakar'a karşı da tehditler sezen Vişi Fransanın endişesinin arttığı ve Vişi askerî kuvvetleri başkomutanı amiral Darlan'ın hasta olan oğlunu görmek bahanesiyle Cezayire gitmiş olmasının şimali Afrıkadaki Fransız kuvvetleri başkomutanlığına Dakar'ın müdafaa meselesini görüşeceğinin kuvvetle zannedildiği 20 tarihli bir Londra telgrafında bildirilmiştir. Birleşik Amerika kuvvetlerinin karaya çıkarmış oldukları Monrovia şehri Dakar'a takriben 1000 Km. kadar mesafededir. Ayrıca bunların şim-

diki miktarları da pek çok değildir. Sonra, Mısır cephesindeki İngiliz-Amerikan kuvvetleri de henüz umumî bir taarruz başlamamıştır. Onun için biz, geçenki yazımızda tasvir etmiş olduğumuz veği İngiliz - Amerikalıların şu aralık Dakara taarruz etmek isteyeceklerini pek o kadar tahmin edemediğimizi bugün tekrar edebiliriz. Ancak, içinde yaşadığımız bu ikinci dünya harbinin, sürprizlere şimdihye kadar olup geçen harblerin hepsinden ziyade yer ve ehemmiyet vermekte olduğunu da gördüğümüzü ihmal etmemiz gerekir. Bizim tahminimiz zih hâlinde bir taarruz yapılmadıkça, zih hâlinde olduğunu kaydetmek mecburiyetindeyiz. Yalnız, Suriyeden sonra Madagaskar misalini bakarak sunun da kaydını gerekli görüyoruz: Anglo - Saksonlar şayed Dakar'a taarruz edecek olurlarsa muhakkak surette Fransız kuvvetlerinin şiddetli mukabelesiyle karşılaşacaklardır.

Madagaskar, Çin ve cenub batı Pasifik durumlarının bilinen şekillerde olduğu ve cenub Afrika birliği bayraklı mareşal Smuts'un Londra'da günlerdenberi beklenen nutkunu nihayet irad ederek bu harbin 1944 senesine kadar sürebileceğinden ve harbin müdafaa safhasının Anglo - Saksonlar için artık sona ermek üzere olup taarruz safhasının hazırlanmakta olduğundan bahsettigi ve bay Çorçillin teklifiyle İngiliz kameralarının bütün azası tarafından ayakta alkışlandığı bir sırada Şili'de hükümetin ani olarak istifası ile doğan durum da dikkatli gelecek bir mahiyette görülmektedir. Bu istifanın ne gibi neticeler meydana getireceği henüz kat'î olarak kestirilemez. Fakat, bu hususta şöyle söylenebilir, ki bu istifa Şilinin de mihverle siyasi münasebetlerini kesmesini arzu edenlerin zoru ile husule gelmiştir ve belki sonunda Şili de bu suretle harekete mecburiyet duyacak ve bu suretle cenubi Amerika âleminin mihvere karşı olan siyasi durumlarında hiçbir istisna kalmamış olacaktır.

K. D.

Memurlara ekmek beyannamesi tevzii işi bugün bitiyor, karneler derhal dağıtılacak

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

karne ile şekere tevzii kararı üzerine mühtelif mıntakalardan şehrimize külliyyetli miktarda kaçak karne gelmiştir. Bu yüzden, şekir ihtiyacı için ayrılan 500 bin kilo şekirin kâfi gelmeyeceği tahmin edilmektedir.

Alâkadarlar bu vaziyette şiddetli bir şekilde mücadele etmekle beraber şehre bir miktar daha şekere verilecektir. Şehrimizdeki kavber ve pastahaneler de kendi ihtiyaçlarını karşılamak için bazı kim-

selerden 50 - 100 kuruşa karne üstü satın almışlardır. Bu vaziyette şekirin kilosuna 200 kuruşa kadar çıkılmaktadır.

Helvacılar da imâl ettikleri belvalara üzüm katmağa başlamışlardır. Şekerleme'ler üzüm suyuyla ve posalarından istifade etmeğe karar vermişlerdir. Haber verildiğine göre şekercilerle bir miktar şekere ve pastahaneler de kendi ihtiyaçlarını karşılamak için bazı kim-

Amerikada lüzumsuz inşaat durduruldu

Vaşington 22 (A.A.) — Harb faaliyeti için gerekli olmayan her türlü inşaatın Birleşik Amerikada durdurulmasına emir verilmiştir.

Liberya mihverle münasebetini kesti

Londra 22 (A.A.) — Roma radyosu, Liberya cumhuriyetinin Mihverle diplomatik münasebetlerini kestiğini bildiriyor.

MARIA HOLST WILLY FRITSCH
TEO LINGEN HANS MOSER

in müştereken yarattıkları ve büyük rejisör WILLY FORST'un filme çektiği JOHANN STRAUSS'un ölmez eseri:

WIENER BMUT

ŞARK da

Allık tezahüratından Kahkaha tufanından Mahşeri izdihamından inlemektedir. Telefonla mektubla vukubulan ısrar karşısında Bikaç gün daha gösterilecektir.

TAKSİM SINEMASINDA ZEYNEBİN AŞKI

Daha birkaç gün gösterilecektir.

Hergün

(Baş tarafı 4/1 de)

ra da bunu hatırlatmak gene bir vazifedir. Radyoda bu mevzu arasında yer verdiğimiz gene onların memleket borcudur. Allahın en büyük lütfü olan yazınak kudretine sahip olanlar, camiayı vaktinde ikaz ve irşad etmedikleri için doğan acıklı levhaları görünce mes'uliyet duygusile tiritiretmemeli değil midirler? Mademki yazılarımız neşrediliyor, mes'uliyetinizin büyüklüğünü unutmuyarak, yazarken çok düşünmek gerekmez mi? Köylüye haksız itham ve inanlar tevcih ederek, onu gene eski acınacak hale indirecek kanun müeyyideler istemekle bilmiyerek belki büyük bir fenalığı talep etmiş bir vaziyete düşmeyecek misiniz?

Takib etmekte olduğum ve edeceğim kıymetli yazılarınız mektubumu tamamen okuduğunuz hissini verişe atıyın belki herhangi bir mevzuun hakkını başka bir mektubla rahatsız etmemi mümkün olacağını söyleyerek sözümü bitirirken [Köylüyü şehriyle fena adam olarak tanıtmış eğer siz de bir suç saymakta iseniz yazılarınızda bu hususa da dikkat lütfunda bulunmanızı] rica ederim.

Çiftçi K. Uzal

Zonguldakta İskambil kâğıdı ihtikârından bir tüccar mahkûm oldu

Zonguldak (Husuî) — Kulla nılmış İskambil kâğıdının bir desetine 275 kuruş gibi fahiş bir fiyat isteyen Zonguldak'ta tanınmış tüccarlarından Alaplı pazarı sahibi Mahir yazıcının suçu sabit görülerek Zonguldak milli kurumuna mahkemesince 3 ay hapsedine 100 lira para cezasına, bir ay da dükkânının kapatılmasına karar verilmiştir. Suçu tevki edilmştir.

Zonguldak Halkevi temsil ça'ışmalar

Zonguldak (Husuî) — Halkevi temsil kolu kız çalışmaları «Kanun Adamı» piyesi ile başlamıştır. Piyeste rol alan gençler umumiyetle muvaffak oldular.

Cümhuriyet Bayramına aid hazırlıklara da devam edilmektedir.

Yeni neşriyat

FOTO MAĞAZİN — 93 üncü güzel bir kapak içerisinde satışta emişür. İçinde güzel yazılar ve resimler vardır. Fiyatı 15 kuruştur.

HAVACILIK VE SPOR — 320 inci sayısız satışta emişür. İçinde istifadeli yazılar ve resimler vardır. Tavsiye ederiz.

İstanbul Borsası

22/10/1942 açılış - kapanış fiyatları

LİSTELER

Açılış ve kapanış		
Londra	1 Setrlin	5.22
New.York	100 Dolar	130.70
Cenevre	100 İsviçre Fr.	30.365
Madrid	100 Peçeta	12.89
Stokholm	100 İsveç Kr.	31.16
Bir altın lira		36.60
24 aylık bir gram külçe altın		500

Esham ve Tahvilât

% 7 birinci tertib Millî Mütfaaa İstikrazı	19.—
% 5 birinci tertib Millî Mütfaaa İstikrazı	19.—

TİYATROLAR

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

Bu akşam saat 20.30 da

Dram Kısmı

KİŞ MASALI

Yazan: Shakespeare

Komedi kısmı

YALANCI

Yazan: Carlo Goldoni

Cumartesi ve Pazar günleri 15.30 da

matine

SADİ TEK TİYATROSU

Beşiktaş'ta bu gece

SAÇLARINDAN UTAN

Vodvil 4 perde

RASİD RIZA TİYATROSU

Halide Piskin beraber

Kadıköy Süreyya sinemasında

Bu akşam

«BOBSTİL»

Vodvil 3 perde

Akhisar Asliye Mahkemesinden:

942/ESAS/572

Karar/332

Millî koruma kanununa muhalif hareket eden suçlular Gördesin Borez köyünden İbrahim oğlu 311 doğumlu Mustafa Yeşil ile ay ile aynı köyden Abdülhalil oğlu Halil Yüksek haklarında Akhisar asliye ceza mahkemesinde yapılan duruşma sonunda: Suçluların nakliye ruhsatı vesikaları olmaksızın iki çuval taşıyıcı Gördesin Akhisara naklettikleri sabit olduğundan hareketlerine uyan 4180 sayılı kanununun 14 üncü maddesinin 2 inci bendi fe'âletle 22/5 inci fıkrasına tevrikân her iki suçlunun (25) ser lira ağır para cezası ile mahkûmiyetlerine ve 200 kuruş harem suçlarından alınmasına temyizî kabul olmak üzere 10/6/42 tarihinde karar verilmiş ve hükmün de kesbi kat'iyet emsî olduğundan keyfiyet 63 üncü maddede ta'resinde şâh olunur.

Doktor Hafız Cemal

(Lokman Hekim)

Divanyolunda 104 No. da hergün

hastâ kabul eder.

Tel-fo: 21044-23398

HAVACILIK

(Baş tarafı 3/1 de)

Tayyare mühendisi ve pilotu Ömer İnönü memleketi her iki sahada da hizmet edecek varlıkları nefsinde toplamaya çalışmakla memleketine birkaç misli faydalı olmak istemiştir.

Zaten İnönü çocuklarının gayesi «memleketi her sahada ve en çok faydalı olmaktır».

Ömer İnönüne uçuculuk aşkını ilham eden hiç şüphesiz babası Milli Şefimizdir. Milli Şefimiz en çok uçuş yapmış ve uçuşu sevmiş bir hükümet adamımızdır. Her uçuşlarından sonra da çok iyi intibalarla tayyareden inen Milli Şefimizin güler yüzleri uçuşa karşı duydukları sevginin en bariz alâmetidir. Gerek Ebedî Şefimizin gerekse Milli Şefimizin havacılığa karşı duydukları yakın a lâka milletin havacılık alanında da zamanın istediği bir hızla ilerlemesini temin etmiştir.

İnönü çocukları Türk semaları sizi bekliyor. Size kanad herksten çok yararlıdır. H. U.

GÖZ DOKTORU

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune hastanesi

gör mütehassısı

İstanbul Belediye karşısı.

Tel. 23212

KURTULUŞ

Doktorlar, bankacılar, kâtibler, mühendisler velhâsî bütün mürekkepli kalemle yazı yazarlar mürekkebin ceberine akmayın, kurumasından ve ucun bozulmasından kurtaran yegâne

HAKİKİ KURTULUŞ P. 8108 - 6318

DOLMA KALEMİ

Mürekkepli kalemle yazı yazmak mecburiyetinde olan halkı hakikaten bu ezizyetten kurtarmıştır.

UCU aşınmaz bol mürekkebl alır. Kuvvetli basılırsa 4 kopya çıkarabilir.

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma

Nevralji, Kırıklık ve Bütün Ağrılarınızı Derhal Keser. İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

RADYO

CUMA 23/10/1942

7.30: Saat ayarı, 7.32: Vücudumuzun çalıştırılması, 7.40: Ajans haberleri, 7.15/8.30: Sentonik parçalar (Pl.), 12.30: Saat ayarı, 12.33: Karışık program (Pl.), 12.41: Ajans haberleri, 13/13.30: Karışık makamlardan şarkılar, 18: Saat ayarı, 18.03: Fâl heyeti, 18.40: Oda müziki - Haydn: İki keman ve piyano için, 19: (İhtisad saati), 12.15: Saz eserleri, 12.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.43: Klasik Türk müziki programı, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Operalardan seçme parçalar (Pl.), 21: (Evin saati), 21.15: Temsil, 22: Radyo salon orkestrası, 22.30: Saat ayarı, A-Şerh ve haberler ve borsa

KURTULUŞ

Bozulan parçaların yedekleri tamir ücreti alınmaksızın yerlerine takılır.

KURTULUŞ

kalemli sekiz parçadan ibaret olup her bir parça bulunur. AÇIK bir şekilde durursa dursun mürekkebl akmaz ve kurumaz.

KURTULUŞ

en sağlam ve en kullanışlı mürekkepli kalemidir.

HER YERDE ARAYINIZ.

İHTAR: Halkı şaşırtaçak bir ecece, bir çok yeni markalar çıkacağına nazaran, sayın müşterilerimizin emazarı dikkatlerini celbederiz. GARANTİ olan yalnız TİCARET VEKÂLETİMİZİN P. 8108 - 6318 numaralarını ve KURTULUŞ ismini taşıyan dolma kalem hakikidir. TAKLİTLERİNDEN SAKININIZ.

KURTULUŞ DOLMA KALEMLERİ DEPOSU
İSTANBUL HAVUZLU HAN No. 1

Teşvikiyede Satılık Arsa

Teşvikiye Emlâk Caddesi üzerinde her türlü bina yapmağa müsaid iki arsa satılıyor
Emlâk ve Eytam Bankasından

Esas No.	Yeri	Kıymeti	Mesahası	Teminatı
399	Teşvikiye - Harbiye Vali konağı mahallesi Bos'ân ve Emlâk caddeleri eski 8/4, yeni 23 numaralı arsa.	21.325.— Lira	426.50 M2	2133.— Lira
401	Teşvikiye - Harbiye Vali konağı mahallesi Bos'ân ve Emlâk caddeleri eski 8/6, yeni 27 numaralı arsa.	30.130.— Lira	507 M2	3013.— Lira

İzahatı yukarıda yazılı gayrimenkul'ler peşin para ile ve açık artırma usulü ile satılacaktır. İhale 11/11/1942 Çarşamba günü saat 14 de Bankamız İstanbul Şubesi Satış komisyonu huzurunda yapılacak ve en yüksek bedel merkeze bildirilecek ve haddi lâyık görüldüğü takdirde Maliye Vekâletinden istizan edilerek muvafakat cevabı alındıktan sonra kat'î ihalesi yapılacaktır.

Satış esnasında verilen bedel mukadder kaymetki geçliği takdirde teminat akçesi derhal arttırılmıyarak ihale kimin uhdesine fera edileceği aradaki fark ondan tahsil edilecektir.

Müzayedeye iştirak edeceklerin mukadder kaymetkin yüzde onu nisbetinde teminat yatırmaları lazımdır. İstekillerin teminat akçesi, nüfus tezkeresi ve üç adet fotoğrafı birlikte bildirilen gün ve saate kadar Şubemiz Emlâk Servisine müracaat etmeleri mecrudur. (526)

Devlet denizyolları işletme umum müdürlüğünden:

1 — İşletmemizden tekaüd, yetim, dul maası almakta olan mütekaid, cıyım ve eramin ekmeç karnelerini doldurmak üzere nüfus hüviyet cüzdanlarıyla beraber 23/10/1942 tarihine kadar idaremiz Zat İşleri Müdürlüğüne müracaatları.

2 — Ervelece müracaat ederek beyanname doldurmuş olanların doldurdukları beyannameler hükümsüz addedildiğinden bunların da tekrar müracaatları. (766)

PARA PARAYI ÇEKER

TE İŞ BANKASI'NIN İYİŞEHİR KÜÇÜK TASARRUF

T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESABLARI
2 İkinciteğin Kapsidine ayrılan İkramiyeler:

1 adet 1000 Liralık	
1 » 500 »	
2 » 250 »	
14 » 100 »	
10 » 50 »	
60 » 25 »	

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel

SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIGIL

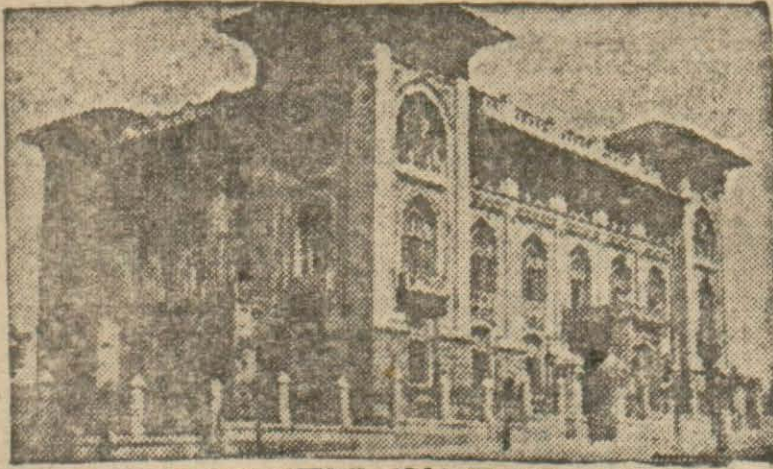
Türkiye Cumhuriyeti ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 LİRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarlı tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa gelecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

Aded	1.000 Liralık	4.000 Lira
4	500	2.000
4	250	1.000
40	100	4.000
100	50	5.000
120	40	4.800
160	20	3.200

Dikkat: Hesablarındaki paraları bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmüşlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kanun tarihlerinde çekilecektir.